

[Socialministeren]

1979 blev lægeoverenskomsterne i indkomstpolitisk henseende sidestillet med lønoverenskomster.

Lovforslaget tilsigter gennem tekniske konsekvensændringer at opretholde dette princip også efter 1. januar 1980, hvor den nye langsigtede indkomstpolitiske lovgivning forventes at træde i kraft.

Der er mellem industriministeren og socialministeren aftalt en ordning, hvorefter sygesikringens forhandlingsudvalg og lægernes organisationer under forhandlingerne om lægernes lønforhold får stillet en tilforordnet fra monopoltilsynet til rådighed. Den tilforordnede vil ved at stille sin ekspertviden om pris- og lønforhold til rådighed under forhandlingerne kunne hjælpe forhandlingsparterne med at sikre opfyldelsen af de indkomstpolitiske målsætninger, der gælder for andre samfundsgrupper.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om begrænsning af lønstigninger, ændring af dyrtidsregulering m. v.

(Lovforslag nr. L 60).

Udviklingstendenserne i den danske økonomi tegner sig ret mørke som følge af energiprisstigningerne og de afsvækkede internationale konjunkturer. Dette har i særlig grad konsekvenser for betalingsbalance, beskæftigelse samt pris- og omkostningsforhold. Regeringen har derfor besluttet at fremlægge et samlet afbalanceret sæt af foranstaltninger til afhjælpning heraf, jfr. i øvrigt statsministerens redegørelse i forbindelse med fremsættelse af lovforslagene. Nærværende lovforslag er et led i dette samlede kompleks af økonomisk-politiske foranstaltninger.

Lovforslaget indebærer, at der for perioden 31. december 1979 indtil 1. marts 1981 ikke gyldigt kan aftales, fastsættes eller godkendes højere lønninger end dem, der gjaldt pr. 31. december 1979.

I den samme periode kan der heller ikke gyldigt aftales lønstigninger med tilbagevirkende kraft til et tidspunkt før perioden.

Lovforslaget medfører endvidere, at taktregulering af lønninger bortfalder i lovens

gyldighedsperiode bortset fra den taktregulering, der uden forhandling forfalder til udbetaling i perioden 1. januar 1980 indtil 1. juli 1980, og som fastsættes til 75 pct.

Af hensyn til en ligelig lønudvikling i den offentlige sektor og på det private arbejdsmarked vil der endvidere på grundlag af lønstatistikken i begyndelsen af 1982 blive foretaget en opgørelse med henblik på at tilvejebringe en sådan ligelighed.

De to dyrtidsportioner, som på grundlag af reguleringspristallet for januar 1980 kan forventes udløst, bliver efter forslaget ikke udbetalt til lønmodtagerne. I forbindelse hermed foreslås garantibetalinger på arbejdsmarkedet samt lønnen til unge under 18 år og personer under uddannelse af mindst 1 års varighed forhøjet med et beløb svarende til de to dyrtidsportioner.

I forbindelse med det af regeringen samtidigt fremsatte forslag om 0-stilling af pristallet foreslås en forhøjelse af dyrtidsreguleringen fra 60 øre i timen for personer over 18 år til 90 øre i timen.

Den første pristalsportion efter det 0-stillede pristal vil dog blive udbetalt med de hidtil gældende satser for at stabilisere omkostningsudviklingen efter kronekursjusteringen den 29. november 1979.

Endelig giver forslaget mulighed for en forhøjelse af omkostningsdækkende ydelser under forudsætning af uændret dækningsgrad, og på lignende måde er lovforslaget ikke til hinder for ændring af akkorder m. v., når blot indtjeningsgrundlaget ikke herved hæves. Der vil endvidere ikke i forslagets gyldighedsperiode være mulighed for at overgå fra et tidløssystem til et akkordløssystem.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til bemærkningerne til lovforslaget, vil jeg herved anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af reguleringsbestemmelser vedrørende arbejdsløshedsdagpenge, dagpenge ved sygdom eller fødsel og tjenestemandspensioner.

(Lovforslag nr. L 61).

[Arbejdsministeren]

Forslaget supplerer forslaget til lov om begrænsning af lønstigninger, ændring af dyrtidsregulering m. v.

Der gribes ind i reguleringen af dagpengenes maksimumssatser, således at den hidtidige velstandsregulering gennemføres for sidste gang den 1. januar 1980 og derefter afløses af en pristalsregulering. Herved tilnærmes reguleringen af dagpengenes maksimum til den aktuelle situation på arbejdsmarkedet.

Ved forslaget om begrænsning af lønstigninger, ændring af dyrtidsregulering m. v. har man tilgodeset de lavest lønnede gennem en forhøjelse af garantibetalingen fra 1. marts 1980. Denne forhøjelse vil naturligvis give en højere dagpengesats til denne gruppe ved ledighed, der indtræffer efter dette tidspunkt. For også at tilgodese dem, der er ledige allerede nu eller bliver det før næste 1. marts, med en dagpengeberegning på et mindre grundlag end den kommende garantibetaling på 35,75 kr. indføres en regel om, at dette beregningsgrundlag forhøjes med 1,20 kr. for hver time, dog naturligvis sådan, at beregningsgrundlaget ikke herved kan overstige den løn, som de ledige ville få ved at komme i arbejde, altså garantibetalingen på 35,75 kr. i timen.

Denne forhøjelse gælder alene dagpenge ved arbejdsløshed, idet der ikke er behov for en tilsvarende ændring vedrørende dagpenge ved sygdom eller fødsel. Disse dagpenge beregnes ved kortvarig sygdom (inden for arbejdsgiverperioden) på grundlag af den aktuelle indtægt. Ved sygdom af længere varighed og ved fødsel beregnes dagpengene på grundlag af den årlige lønindtægt, som reguleres efter indkomstudviklingen. De langvarigt syge får altså gennem de gældende regler fordel af forhøjelsen af garantibetalingen.

Hvad angår de sociale pensioner, børnetilskud og Statens Uddannelsesstøtte, bemærkes, at disse ydelser vil blive dyrtidsreguleret på sædvanlig måde.

Herudover vil de sociale pensioner blive forhøjet i overensstemmelse med de satsforhøjelser, som er aftalt på arbejdsmarkedet for 2. overenskomstår.

De ændringer, der nu gennemføres vedrørende dyrtidsregulering af tjenemandslønninger, bør efter regeringens opfattelse ikke få betydning for størrelsen af tjenestemandspensionerne. Der stilles derfor forslag om, at tjenestemandspensionerne på sædvanlig må-

de dyrtidsreguleres på grundlag af reguleringspristallet for januar 1980.

Med disse forslag gennemføres der efter regeringens opfattelse en rimeligt afbalanceret ordning for de befolkningsgrupper, der her er nævnt, i forhold til de økonomisk-politiske foranstaltninger, der er nødvendige i den nuværende situation.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Hermed tilader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

(Lovforslag nr. L 62).

Lovforslaget fremsættes til opfyldelse af § 6 i lov nr. 230 af 2. juni 1977 om midlertidig indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner (dyrtidsindbetalingsloven), hvorefter der i folketingsåret 1979-80 skal fremsættes lovforslag om formen for udbetaling til de lønmodtagere, for hvem der er godskrevet indbetalte beløb i henhold til loven.

Lovforslaget er dermed tillige opfyldelsen af den resterende del af folketingsbeslutning af 20. august 1976 om indkomstpolitik for årene 1977-78 og 1978-79, idet dyrtidsindbetalingsloven ved § 6 som anført udskød spørgsmålet om fastsættelse af de regler, der skal gælde om dyrtidsbeløbenes udbetaling.

Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har som fastsat i dyrtidsindbetalingslovens § 6 afgivet en indstilling herom til arbejdsministeren.

I overensstemmelse med ATP-bestyrelsens enstemmige indstilling om udbetalingsformen foreslås det, at beløbene anvendes til pensionsformål, således som det også i sin tid var forudsat i folketingsbeslutningen. På grund af dyrtidsbeløbenes særlige karakter kan udbetalingen imidlertid ikke ske i form af løbende pensionsudbetalinger på linie med pensionerne efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det foreslås derfor nærmere, at beløbene betragtes som opsparing i pensionsøjemed, således at beløbene med renter udbetales som et engangsbeløb ved indtræden af sådanne begivenheder, som normalt vil være ensbetydende med, at de pågældende helt - eller dog i det væsentlige - forlader arbejdsmarkedet. De vigtigste af de begivenheder, som skal kunne udløse udbetaling, er